

Řádový den

– svátek sv. Lazara

Stalo se již dobrou tradicí, že uprostřed adventní doby se sejdeme, abychom společně oslavili náš řádový den – svátek patrona našeho řádu. Přes nepřízeň počasí jsme se ve středu 17. prosince v klášteře Augustiniánů u svatého Tomáše na Malé Straně sešli v hojném počtu. Přijeli i členové mimopražských komend (Karlovy Vary, Brno, Vysoké Mýto, Plzeň), postulanti, hosté a příznivci. Obzvláště nás potěšila přítomnost tří nových členů našeho řádu, kteří byli přijati na investituře v Maastrichtu. Mši svatou celebrou otec Juan Provecho, OSA. Po mši svaté jsme se přesunuli do refektáře kláštera, kde J.E. velkobaili pronesl krátký proslov. Následovalo přátelské posezení s pohoštěním, kdy byla příležitost k projednání řady řádových pracovních záležitostí, ale i k neformálním pohovorům a k navázání kontaktů.

— MUDr. Vladimír Němec, KCLJ.

„Dokonáno jest.“

Ano, je dokonáno dílo spásy. Ježíš necouvl, nepoužil svoji moc na porážení svých nepřátel. On dokonal dílo spásy, které se nezakládá na násilí a boji, ale na lásce a odpuštění. Na kříži nám ukázal, jak se chová člověk věrný Bohu: odpouští, miluje a myslí přitom ještě na druhé. Na kříži však netrpěl jen Syn, na kříži trpěl ve svém Synu i Bůh Otec. „Dokonáno jest“ neznamenal, že je konec, ale naopak: Ježíš právě dovršil Otcův plán záchrany lidstva.

Sedmé Ježíšovo slovo na kříži: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha!“

Pán Ježíš Kristus takto zemřel za své drahé. Dobrovolně umřel, ne že musel. Svůj boj vybojoval. Konečně opět cítí lásku svého Otce a do jeho náruče odevzdal svou duši. Na kříži ho nedržely hřeby, ale veliká láska k nám. A kéž ti za tu tvoji lásku, drahý Spasiteli, nikdy nepřestaneme děkovat.

— P. mgr. Alois Sassmann

Krása evropské faleristiky

Předsednictví naší země Evropské unii není jen ojedinělou šancí pro naše politiky ohrát se na diplomatickém výsluní, ale i obdobím, kdy se v naší zemi nakrátko stéká mnoho evropských myšlenkových proudů. Nejedná se jen o myšlenkové proudy politické a sociální, ale i o různé proudy evropských kulturních a historických tradic. Naše vláda se tuto dimenzi evropského předsednictví rozhodla podtrhnout uspořádáním ojedinělé výstavy nejvyšších záslužných řádů všech zemí EU.

Tento unikátní počín originálně vystihuje základní myšlenku Evropské unie – „Jednota v rozmanitosti – In varietate concordia“; stěžejí bychom našli jiný kulturní artefakt, který by v působivé zkratce reprezentoval národní svébytnost a současně věrnost jednotné evropské tradici, než je řádová dekorace.

Výstava „Krása evropské faleristiky“ je do 1. března zdarma přístupná v Hrzánském paláci na Hradčanech. Každému státu EU je věnována jedna vitrina, kde je umístěna většinou kompletní sada dekorací nejvyššího státního vyznamenání. Odborník i laik tak má jedinečnou možnost porovnat stavbu řádových dekorací, identifikovat vzájemné podobnosti a rozdíly, odhalit záměrné i nezáměrné inspirace. Mnohé evropské záslužné řády vyrůstají z prastaré tradice, jiné naopak nesou stopy cíleného odmítání starší vzorů (patrně zejména u těch států, které se v určité fázi historického vývoje radikálně rozešly s předchozím režimem).

Příkladem bizarního spojení obou zmíněných tendencí formujících podobu řádové dekorace je vystavený Řád bílého lva, nejvyšší řád naší země. Ač formou napodobuje francouzskou Čestnou legii, aby podtrhl republikánský charakter státu, výtvarné řešení a volba řádového symbolu vychází z českého šlechtického kříže udělovaného habsburskými panovníky. Neustálé přizpůsobování podoby dekorací Řádu bílého lva politickým proměnám našeho státního zřízení je rovněž v evropském měřítku výjimečné.

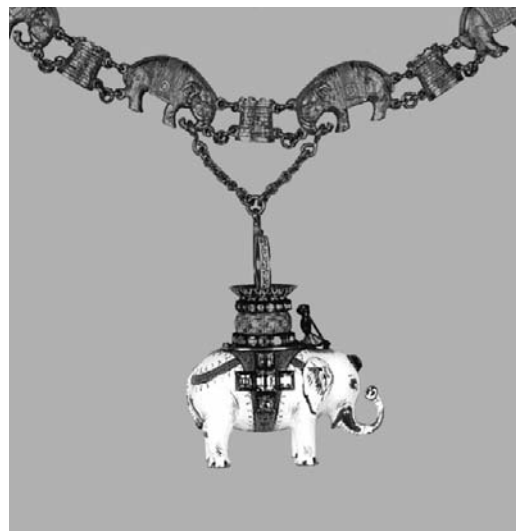
Naopak staletí neměnnou podobu má dekorace dánského Řádu slona, který je nejcennějším exponátem výstavy. Úcta k této dekoraci je v Dánsku srovnatelná s naší úctou ke korunovačním klenotům a pro vystavení řádu byl nutný souhlas dánské královny. Vzhledem k tomu, že Řád slona je udělován téměř výlučně hlavám států (převážně monarchům), je tato výstava teprve čtvrtou možností řád v Praze spatřit. Poprvé jej do Prahy přivezl v 16. stol. Tycho Brahe, v 19. stol. jej obdržel kníže Schwarzenberk, a ve 20. stol. byl jeho jediným českým nositelem prezident Masaryk.

Náš velkobaili prof. Aleš Bluma, který se zúčastnil slavnostní vernisáže se členy diplomatického sboru, navázal kontakt s autorem výstavy dr. Fidlerem. Tento významný český falerista přislíbil, že jím připravovaná monografie bude obsahovat stať i o našem řádu a jeho dekoracích. Vždyť řád sv. Lazara se do dějin faleristiky zapsal velmi výrazně. Byl to náš první český velkopřevor Karel kníže Schwarzenberk který prosadil řecké pojmenování nauky o řádových dekoracích „faleristika“ (namísto německého „Ordenskunde“) a celý obor pozdvihl na vědeckou úroveň.

Laický návštěvník výstavy nahlédne krásu současné produkce řádů a vyznamenání všech států EU. My, nositelé prastaré řádové tradice, můžeme nahlédnout i hlubší smysl, který původně řádové dekorace naznačovaly. Nebyly jen symboly velikosti osobnosti svého nositele, ale i znamením bratrství mezi členy řádového společenství, jejich „jednoty srdcí“, což je výstižnější překlad latinského slova „concordia“ z motto Evropské unie.

A právě velikost osobnosti a jednota srdcí jsou asi nejdůležitější vlastnosti, kterými by se měli vyznačovat evropští politici. Bohužel u těch českých je nalézáme zřídka, a lze s úspěchem pochybovat, že půlroční pobyt na evropském výsluní v tomto ohledu něco změní. Třeba českým politikům k zamyšlení a změně smýšlení přispěje i tato vládní výstava. Přejme jim to, protože bez jednoty srdcí mezi silnými osobnostmi se projekt politické jednoty evropských států nemůže podařit.

— Filip Dostál, KCLJ

Kolana dánského Řádu slona, nejcennější exponát výstavy